

[Hartel.]

Forslags Bestemmelse om, at alt dette fastsættes i Henhold til Lov. Det forekommer mig, at der her tales om forskellige Løfteparagraffer, hvad jeg ikke finder er nogen Fordel for et Grundlovsforslag.

Ligeledes er det en formel Forringelse, naar „Embedsindtægter“ i samme Paragraf er erstattet med Udtrykket „Lønningsindtægt“. En Embedsmand kan i Henhold til den nugældende Grundlov forflyttes, naar det kan ske, uden at han derved taber i Embedsindtægter, men efter Forslaget her maa der ikke finde Tab Sted i hans Lønningsindtægt. Dette kunde medføre en Fortolkning derhen, at ogsaa anden Løn end den, Tjenestemanden oppebærer i Kraft af sit Embede, skulde holdes ham til gode og erstattes ham i Tilfælde af Forflyttelse.

Jeg kan heller ikke se, at det er nødvendigt at forandre „Indfødsret“ til „dansk Indfødsret“. Her i Danmark kan der jo billigvis ikke godt være Tale om anden Indfødsret end dansk, saa det virker som en Pleonasmie.

Der er efter min Opfattelse ogsaa en Uklarhed i §§ 21 og 22, hvor der er Tale om, at Kongen kan udsætte den ordentlige Rigsdags Møder i indtil 2 Maaneder, og at Rigsdagen kan, efter at være valgt, muligt først indkaldes en Maaned efter, at Valget har fundet Sted. Det vil sige, at der formentlig efter disse Paragraffer skulde kunne tænkes en Udsættelse efter et Valg f. Eks. afholdt i Slutningen af Oktober til helt hen i Slutningen af Januar Maaned. Jeg ved ikke, om det har været tilsigtet, eller hvorledes man vil fjerne denne Uklarhed, men jeg mener, det er rigtigt, at den bliver fjernet.

Mit Partis Ordfører saavel som jeg har gentagende spurgt Statsministeren om, hvorledes man stillede sig til det fra vor Side fremsatte Forslag om Adgang for Kronen til at appellere til Folket ved Folkeafstemning. Der er ikke kommet noget Svar fra Statsministeren, hverken om hans Syn paa dette Spørgsmaal, eller om han har forelagt det i Forfatningskommissionen, ej heller om, hvad Forfatningskommissionen har ment om dette Forslag. Jeg ser ikke rettere, end at der med det absolutte Veto, som er tillagt Kronen i Henhold til vor gældende Grundlov, og som ogsaa er fastholdt som absolut i de Tilfælde, hvor der f. Eks. ved en Grundlovsændring er Tale om en Folkeafstemning, kan opstaa en Forfatningskonflikt, som det vilde være heldigt at der var givet en naturlig Løsning paa, svarende til den Aand, som i øvrigt præger det Grundlovsforslag,

som man arbejder paa at faa gennemført, og jeg ser ikke rettere, end at den Tanke, som der er udkastet fra vor Side, maa ligge paa Linie med den Synsmaade, som er ledende for visse Afsnit i det nye Forslag.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Anklage af Ministre for Rigsretten vilde det være rimeligt, om en saadan Anklage kunde finde Sted i Tilfælde af, at et Mindretal, f. Eks. svarende til det Mindretal, der kræves for at faa en Folkeafstemning sat i Gang, ønskede det. Jeg anerkender fuldt ud, som Forslaget her gaar ind for, at der skal tre Fjerdedele Majoritet til, for at Benaadning efter en Rigsretsdom kan opnaas, men for at faa en Anklage i Stand vilde det modsatte Forhold være naturligt: at et Mindretal kunde faa gennemført, at en saadan Rigsretssag rejstes.

I § 38 forekommer der mig at være en Uklarhed. Paragraffen indledes saaledes — jeg maa maaske med den højtærede Formands Tilladelse fremføre et Citat —:

„Ud over, hvad der i øvrigt er fastsat i Grundloven, behandles i Den forenede Rigsdag alene...“

og saa kommer der en Opregning af forskellige Forslag. Dette Udtryk „alene“ kan betyde, at Den forenede Rigsdag ikke kan beskæftige sig med andet end det, som derefter nævnes, og det, som i øvrigt er fastsat i Grundloven, og det kan ogsaa betyde, at de nævnte Sager kan kun behandles i Den forenede Rigsdag og ikke i noget af de særskilte Ting. Det forekommer mig, at det havde været heldigt, om det havde været skarpt udtrykt, hvad man her mener. Jeg hælder personligt til den sidste Opfattelse, om end jeg ikke er i Stand til at bevise, at det er den rigtige.

I Forslagets § 40 er der Tale om den Forhandling, der skal finde Sted, efter at Statsministeren har holdt den saakaldte Trontale og Rigsdagssamlingen altsaa er indledet. Det skal vel være en Pendant til den nuværende Finanslovdebat, men efter de Bemærkninger, som er knyttet til denne Paragraf, forekommer det mig, at der er ligesom en Tendens til at indskrænke denne Debats Omfang og begrænse den til bestemte Emner. Hvis dette er Tilfældet, vilde jeg finde det naturligt, om der blev indføjet en Bestemmelse om en ugentlig Spørgetime, noget lignende, som vi kender fra britisk Statsskik, saaledes at man havde Lejlighed til hver Uge i Rigsdagssamlingens Løb at fremføre de Ting, som man ønskede hurtigt at faa Besked paa. Jeg kan ikke se, at det paa nogen Maade kunde krænke det her forelagte Forfatningsforslags Aand.